

ipsis nō est p̄sumendū: hūiliat se deo: facit inde bene: ita cor ipsi⁹ erigitur ad deuz: vt nouerit quia nō solū nihil illi p̄sunt diuitie ip̄e: sed ⁊ impediūt pedes ip̄i⁹: nisi ille regat ⁊ ille subueniat: ⁊ nūerat inter paupes qui saturātur panibus: Inuenis aliū mendicū inflatū: aut ideo nō inflatū: quia nihil habet: querētem tamen vñ inflet: nō attendit deus facultatē sed cupiditatē: ⁊ iudicat eū scdm cupiditatē qua inbiat rebus tp̄alib⁹: nō scdm facultatē quā nō ei contigit adipisci. Unde em̄ de diuitib⁹: dicit apls. Diuitibus hui⁹ seculi p̄cipe nō supbe sapere: neq; sperare ī incerto diuitiaz: sed in deo viuo: qui nobis p̄stat omnia abundanter ad fruendū. Quid ergo faciunt de diuitijs suis? Sequit ⁊ dicit: Diuites sint in opibus bonis: facile tribuant cōmunicēt. Et vide q̄a hic paupes sūt: thesaurizent inq̄t sibi fundamentū bonū in futurū: vt apprehendant veram vitam. Cū apprehēderint: tunc erūt diuites. Quādo aut non eā adhuc habēt: nouerint se paupes. Ita fit vt omnes hūiles sancto corde: ⁊ in caritate germana cōstitutos: quicquid habuerint ī hoc seculo: inter pauperes suos numeret deus: quos saturat panibus. **Sacerdotes eius induam salutari: ⁊ sancti eius exultatione exultabunt.** Jam ī fine psalmi sumus: paululum aduertat caritas vestra. Sacerdotes eius induam salutari: ⁊ sancti eius exultatione exultabūt. Quis est salutaris noster: nisi christ⁹ noster: Quid ē ergo: sacerdotes eius induā salutari: Quotq̄t in christo baptizati estis: christū induistis. Et sancti eius exultatione exultabūt. Cū exultabūt: Cū: Exultatione: qz indui sūt salutari. Nō in se em̄ lux facti sunt: sed ī domino: nā erāt an̄ tenebre: Et ideo sbiecit. **Ibi suscitabo cornu Dauid:** Ut de christo presumat: Ipa erit altitudo Dauid. Cornu em̄ significat altitudinē. Et qualē altitudinē: Non carnalem. Ideo oīa ossa carne inuoluta sunt: cornu excedit carnē. Altitudo spūalis cornu est. Que autem altitudo spūalis est: nisi de christo p̄sumere: nō dicere: Ego facio: ego baptizo: sed hic est qui baptizat: Ibi ē cornu dauid: Et vt nouerit: qz ibi ē cornu dauid: attēdite qd sequat. **Parau lucernaz christo meo.** Que ē lucerna: Jam nostis dñi verba de Iobē. Ille erat lucerna ardēs ⁊ lucens. Et qd ait Iobes: Hic est q̄ baptizat. In h̄ ḡ exultabūt sc̄i: in h̄ exultabūt sacerdotes: qz omne

qd ip̄oz bonū est: nō ē ip̄oz s̄ illi⁹: Et qz ille habēt potestātē baptizandi. secur⁹ accedit ad templū eius omnis q̄ accipit baptismū: quia nō homis: sed illi⁹ est in quo excitatū est cornu Dauid. **Sup ip̄m aut effloreat sanctificatio mea.** Sup quē: Super christū meū. Chusto em̄ meo: cum dicit: vox est patris qui dicit: Viduā eius benedicens benedicā: ⁊ paupes eius saturabo panib⁹. Sacerdotes eius induā salutari: ⁊ sancti eius exultatione exultabunt. Qui dicit: Ibi suscitabo cornu Dauid deus ē. Ipe dicit: Parau lucernā christo meo: qz ⁊ christus noster est: ⁊ christus patris. Christus noster est: cum saluat nos: ⁊ regit nos: quomō ⁊ dñs noster est: filius autē patris: christus aut ⁊ noster ⁊ patris. Nam si patris christ⁹ n̄ esset: nō diceret supi⁹: Prop̄ Dauid seruū tuū ne auertas faciem christi tui. Super ip̄m autē effloreat sanctificatio mea. Sup christū at̄ floreat: Nemo hōim sibi illā assumat: qz ip̄e sanctificat: alioq̄n nō erit verū: Sup ip̄m autē floreat sanctificatio mea. H̄a sanctificatiōis floreat. Sanctificatio ergo christi ī ip̄o christo: potestas sanctificatiōis dei in christo. Floreat em̄ qz dixit: ad gloriā vult p̄tinere. Cū em̄ florent arbores: tūc pulchre sūt. Ergo sanctificatio in baptismo. Cū floreat ⁊ claret: Cū cessit mūd⁹ huic p̄chritudini: Quia ī christo floreat. Nam pone illam in hominis potestate: quō floreat: quando omnis caro senū: ⁊ oīs claritas carnis vt flos senū:

Explicit Tractatus de ps. CXXXI.
Incipit Tractatus de ps. CXXXII.

Expositio psalmi.

Psalms breuie est ⁊ valde notus: sed valde est nomiat⁹. **Ecce qz bonum ⁊ qz iocūdum: habitare fratres in vnū.** Ita sonus iste dulcis est: vt ⁊ q̄ psalteriū nesciūt: ip̄m versum cantēt. Tā dulcis est: qz dulcis ē caritas: q̄ facit fr̄es habitare ī vnū. Et h̄ quidē fr̄es nō indiget interpretatōe: aut expositiōe: qz bonū ⁊ qz iocūdū sit habitare in vnum. S̄ ea q̄ sequūt̄ habēt aliqd qd pulsantib⁹ apiaf. Verūtū vt ab isto vsu descēdat nobis intellect⁹ vnuerse texture psalmi: hoc primum etiā atq; etiā cōsiderem⁹: vtrū de omnib⁹ christianis dictū sit: qz bonū ⁊ qz iocūdū sit habitare fratres ī vnū: An aliqui sint certi atq; p̄fecti q̄ habitāt ī vnū: nec ad oēs p̄tineat ista b̄ndictio: sed ad quosdā a quibus tamē descendat ad ceteros. Ita enim

Alia lra
t̄ Illuc pducā

Alia lra.
t̄ Inimicos
induā p̄fici

vba psalterij: iste dulcis sonus: ista suavis
 melodia: tã in cantico q̄ i intellectu: etiam
 monasteria peperit. Ad hunc sonum exci-
 tati sunt fratres: qui habitare in vnũ cõcu-
 pierũt. Iste versus fuit tuba ipoz: Sonuit
 p orbẽ terrarũ: z qui diuisi erant cõgregati
 sũt i vnũ. Clamor dei: clamor spiritussãcti:
 clamor ppheticus nõ audiebat in Iudea:
 z auditus est in orbe terrarum. Aduersus
 istum sonum: surdi erant inter quos canta-
 bat: z apertis auribus inuenti sunt: de qui-
 bus dictum est: Quibus non est nunciatũ
 de illo videbunt: z qui nõ audierũt intelli-
 gent. Verũtãtẽ dilectissimi si cõsiderem⁹
 de illo pariete circũcisiõis prius nata ẽ ista
 benedictio. Nõ em̄ omnes iudei pierũt. Et
 yñ apli: filij pphaz: filij excussor. Sicut iã
 scientib⁹ loq̄mur. Vñ illi q̄ngenti qui dñm
 post resurrectionẽ viderũt: qd cõmemorat
 ap̄lus Paul⁹: Unde illi cenũ viginti qui
 simul erant in vno loco post resurrectionẽ
 dñi z ascensionẽ in celũ: quib⁹ in vno loco
 cõstitutis supuenit spiritussãct⁹ die pen-
 tecostes missus de celo: sic missus sicut pro-
 missus: Omnes inde erãt: z ipi p̄mo habi-
 tauerũt in vnã: qui omnia q̄ habebãt ven-
 diderũt: rerũq; suarũ p̄cia ad pedes ap̄lorũ
 posuerũt: sicut in acub⁹ ap̄stolorũ legãt. Et
 distribuebat vnicuiq; sicut cuiq; op⁹ erat:
 z nemo dicebat aliquid p̄riũ: sed erant il-
 lis oĩa cõmunia. Et quid ẽ in vnũ: Et erat
 illis inq̄t aĩa vna: z cor vnũ in deum. Ergo
 ipi p̄us audierũt: Ecce q̄ bonũ z q̄ iocun-
 dũ habitare fratres in vnũ. Pr̄mo audie-
 rãt: sed non soli audierũt. Non em̄ vsq; ad
 illos ista dilectio z vnitas fratrũ venit. Ve-
 nit em̄ et ad posteros ista caritatẽ exultatio
 z votũ deo. Vouet em̄ aliq̄d deo: z dictum
 est: Vouete z reddite domino deo vestro.
 Melius ẽ aut̄ nõ vouere z reddere: q̄ vo-
 uere z nõ reddere. Sed debet esse impiger
 anim⁹ vt z voueat z reddat: ne cũ se mun⁹
 idoneũ putat ad reddendũ: piger sit ad vo-
 uendum. Plane nunq; reddet: si de suo se
 putauerit redditurũ. Ex voce hui⁹ psalmi
 appellati sunt et monachi: ne q̄s vobis de
 isto nomie insultet catholici: Quñ vos recte
 hereticis de circũcellionib⁹ insultare cepe-
 ris: vt erubescẽdo saluent: illi vobis insul-
 tant de monachis. Pr̄mo si compandi sũt
 vos videte: si verbis nostris opus est: tam
 laboratis: non opus est: nisi vt admoneas
 vnũ quẽq; vt attẽdat: solũ attendat z com-
 paret. Quid opus est vt verbis nostris cõ

parent ebriosi cũ sobrijs: precipites cũ cõ-
 siderantis: furẽtes cum simplicib⁹: vagan-
 tes cũ cõgregatis: Sed tamẽ dicere cõsue-
 uerũt. Quid sibi vult nomen monachorũ:
 Quanto melius dicim⁹ nos: quid sibi vult
 nomie cercillioni. Sed non inquit vocant
 cercilliones: forte corrupto sono nominis
 eos appellam⁹. Vicituri sunt nobis integrũ
 nomie ipoz: forte circũcellioes vocant: nõ
 cercilliones. Plane si hoc vocant exponãt
 quid sint: Nam circũcelliones dicti sunt:
 quia circũ cellas vagant. Solent enim ire
 hac atq; illac nusq; hñtes sedes: z facere q̄
 nostis: z que illi nozũt: velint: nolint. Verũ
 tamẽ carissimi: sũt et qui monachi falsi sũt:
 z nos nouimus tales: sed nõ perit fraterni-
 tas pia p̄pter eos qui p̄fitentur quod non
 sunt. Tam sunt em̄ monachi falsi: q̄ z cleri-
 ci falsi: z fideles falsi. Omnia ista tria gene-
 ra fratres mei que aliquãdo vobis cõmen-
 dauim⁹: z vt puto nõ semel: habent bonos
 suos: habent malos suos. De tribus enim
 ipis generib⁹ dictum est. Vno in agro: vn⁹
 assumet et vnus relinquet: et duo in lecto:
 vnus assumetur z vnus relinquet: z due in
 molendino: vna assumet z vna relinquet.
 In agro sunt q̄ gubernant ecclesiã. Unde
 dicit ap̄lus. Videte si nõ in agro erat: Ego
 plãtaui: Apollo rigauit: sed deus incremẽ-
 tum dedit. In lecto autẽ eos intelligi vo-
 luit: qui amauerũt quietem. Per lectũ em̄
 quietem voluit intelligi: nõ se miscẽtes tur-
 bis uõ tumultu generis hñani: in ocio ser-
 uientes deo: et inde tamẽ vnus assumet et
 vnus relinquet. Sunt ibi probi: et sunt ibi
 reprobi. Ne expauescatis quãdo ibi inue-
 niuntur reprobi. Nam et latent quidam
 qui non inueniuntur: nisi in fine. Vne item
 in molendino ex nomine generis feminini
 appellauit: plebes enim intelligi voluit:
 Quare in molendino: Quia in isto mun-
 do versantur: vbi molendinũ intelligitur:
 quia sic vertitur mũdus iste quomodo mo-
 la. Ue enim quos conterit. Sic ibi ver-
 santur fideles boni: vt vna ex eis consu-
 matur: altera assumatur. Quasdam enim
 actiones mundi faciunt dilectores seculi:
 fraudatores: simulatores. Alij autem sic
 ibi sunt quomodo ait ap̄stolus: Et qui
 vtũtur hoc mũdo: tanq; non vtentes sint.
 Præterit enim figura huius mundi: volo
 vos sine sollicitudine esse. Audis que assu-
 metur de molendino. Certe enim multa
 peccata vident̄ ad diuites p̄tinere. Cũ em̄

plus agunt: et plus administrat: et plus ad eos pendet res familiaris ampla: difficile est ut non plura peccata contrahant. Et de illis dictum est: Quia facilius est intrare camelum per foramen acus: quam diuitem in regnum celorum. Et cum contristati essent discipuli per illis de quibus iam desperabant: consolatus est eos dominus dicens: Que hominibus impossibilia sunt: deo facilia sunt. Quod autem illud facile facit deus: Audi apostolum: si non negligas quod precepit. Precipe inquit diuitibus huius seculi non superbe sapere. Inuenis enim pauperem superbientem: diuitem humilem: christianum bene consideratum: quia illa omnia pretereunt et preterfluunt: quia nihil attulit in hunc mundum: nihil potest de mundo auferre: cogitantem quemadmodum diues ille qui ardebat in flamma apud inferos guttam sibi distillari de digito desiderauit eius qui micam de mensa eius concupierat. Cogitantes ista faciunt: quod ait apostolus: Neque sperare in incerto diuitiarum: sed in deo uiuo qui prestat nobis omnia abundantius ad fruendum. Buites sint inquit in opibus bonis: facile tribuant: comunicent: thesaurizent. Et quod inde illis lucri: Theaurizent sibi fundamentum bonum in futurum: ut apprehendant veram vitam. Ecce que assumet de molendino. Qualis autem diues ille erat qui induebat purpura et bysso: et epulabatur quotidie splendide: et iacentem ad ianuam suam pauperem contemnebat: Relinquet: quia de molendino una assumetur et una relinquetur. Sic dicit et Ezechiel de tribus personis: in quibus non absurde tria hec genera intelligimus. Cum miserit dominus gladium in terra: et si fuerint in medio eorum. Hoc: Daniel et Job: non liberabunt filios neque filias: sed ipsi soli salui erunt. Jam illi olim liberati sunt. Sed in istis tribus hominibus: tria genera quedam significauit. Hoc significat rectores ecclesie: quia ipse arcam in diluuium gubernauit. Daniel autem vitam quietam elegit in celibatu seruire deo: id est uxorem non querens: Erat vir sanctus in desiderijs celestibus vitam gerens: temptatus in multis: et inuentus aurum obrisum. Qui quietus erat: qui et in leones securus erat: Ergo in nomine Danielis qui etiam vir desideriorum est appellatus: sed utique castorum atque sanctorum: significant serui dei: de quibus dicit: Ecce quod bonum et quod iocundum habitare fratres in unum. In nomine Job: significatur una illa de molendino que assumet. Habebat enim uxorem: habebat filios: ha-

bebat multas diuitias: et tam multa habebat in isto seculo: ut diabolus hoc ei obijceret: quia non gratis: sed propter ea que acceperat colebat deum. Hoc obiecit aduersario sancto viro: et in temptationibus suis probatus est quod gratis Job coleret deum: et non propter illa que acceperat: sed propter eum quod dederat. Amisissis itaque omnibus: repentina afflictione et temptatione: amissa hereditate: amissis heredibus: sola coniuge sibi relicta non ad consolationem: sed ad temptationem: ait quod nostis: Dominus dedit: dominus abstulit: sicut domino placuit ita factum est: sit nomen domini benedictum. Impletum est in eo quod quotidie cantamus: si et moribus consonemus: Benedicam dominum in omni tempore semper laus eius in ore meo. Ergo in istis tribus nominibus significata sunt tria genera hominum: et illis tribus rursus in euangelio que commemorauimus. Quid ergo dicunt illi: qui nobis de nomine monachorum insultant: Fortasse dicturi sunt: nostri non vocantur circuncelliones: vos illos ita appellatis contumelioso nomine: nam nos eos ita non vocamus. Dicant quid eos uocent: et audietis: Agonisticos eos uocant. Fatemur et nos honesto nomine: si et res conueniret. Sed interim illud videat sanctitas uestra: qui nobis dicunt: ostendite ubi scriptum sit nomen monachorum: ostendat ubi scriptum sit nomen agonisticorum. Sic eos appellamus inquit propter agonem: Certant enim: et dicit apostolus: Certamen bonorum certauimus: Quia sunt qui certant aduersus diabolum et pualent: milites christi agonistici appellantur. Utinam ergo milites christi essent: et non milites diaboli: a quibus plus timeat deo laudes quam fremus leonem. Hi etiam insultare nobis audent: quia fratres cum uident homines: deo gratias dicunt. Quid est inquit: deo gratias: Ita ne surdus es: ut nescias quid sit deo gratias: Qui dicit: deo gratias: gratias agit deo. Et si non debet frater deo gratias agere: quoniam uidet fratrem suum. Non enim non est locus gratulationis: quoniam se inuicem uident qui habitant in christo: Et tamen uos: deo gratias nostrum: ridetis. Deo laudes uestrum: plorant homines. Sed certe redditis rationem de nomine: quare appellatis agonisticos. Ita fiat ut appellatis. Ita fiat: omnino fauemus. Prestet dominus ut illi contra diabolum certent: et non contra christum cui persequuntur ecclesiam: tamen quia certant: dicetis agonisticos: et inuenistis unde appellatis: quia dixit apostolus: Bonum certamen certauimus. Quare ergo et nos non appellemus monachos

cum dicit psalmus: **E**cce quod bonum et quod iocundum habitare fratres in unum: **u. o. p. o. s.** enim unus dicitur: et non unus quodcumque: nam et in turba est unus: sed una cum multis unus dici potest: **u. o. p. o. s.** non potest: id est solus. **u. o. p. o. s.** enim unus solus est. Qui ergo sic uiuunt in unum ut unus hominem faciant: ut sit illis uere quomodo scriptum est: una anima et unum cor: multa corpora: sed non multe anime: multa corpora sed non multa corda: recte dicitur **u. o. p. o. s.**: id est unus solus. Unde et ille unus sanabatur in piscina. Respondeant nobis et exponant: qui insultant noni monachorum. Quare ille qui inuentus est triginta octo annos habens in infirmitate: hoc respondisset domino: Cum commota fuerit aqua non habeo qui me deponat: alius ante me descendit. Descenderat unus: iam alius non descendeat. Unus solus sanabat: unitatem ecclesie figurabat. Merito insultant noni unitatis: qui se ab unitate pecciderunt. Merito illis displicet nomen monachorum: quia illi nolunt habitare in unum cum fratribus: sed sequentes Bonatum christum dimiserunt. Hec de uno et de uno solo audiuit caritas uestra: iam iocundum cum psalmo ut sequentia videamus. Breuis est: potest a nobis curri quantum dominus suggerit. Puto enim ex his que dicta sunt patere posse que sequuntur: quibus et illa videantur obscura. **E**cce quod bonum et quod iocundum habitare fratres in unum. Ostendebat qui dicebat. **E**cce: Videmus et nos fratres et benedicimus deum: et oramus ut dicamus et nos: ecce. Et cui rei similes sunt dicit psalmus. **S**i cut ungentum in capite quod descendit in barbam barbam Aaron. **Q**uod descendit in oram uestimenti eius. Aaron quid erat: Sacerdos. Quis est sacerdos nisi unus sacerdos qui intravit in sancta sanctorum: Quis est sacerdos iste: nisi qui fuit et uictima: Et quis est sacerdos: nisi ille qui cum in mundo non inueniret mundum quod offerret: seipsum obtulit. In capite ipsius ungentum: quia totus christus cum ecclesia. Sed a capite uenit ungentum. Caput nostrum christus est: crucifixus et sepultus: resuscitatus ascendit in celum: et uenit spiritus sanctus a capite. Quo: Ad barbam. Barba significat fortes: barba significat iuuenes: strenuos: ipi gros alacres. Ideo quando tales describimus: barbatus homo est dicimus. Ergo illud primum ungentum descendit in apostolos: descendit in illos qui primum impetus seculi sustinuerunt. Descendit ergo in il-

los spiritus sanctus: Nam et illi qui primum in unum habitare ceperunt persecutionem passi sunt. Sed quia descenderat ungentum in barbam: passi sunt non uicti. Etenim et caput iam passum precesserat unde descendit ungentum. Precedenti tali exemplo: quis uinceret barbam: Ex illa barba erat Stephanus sanctus. Et hoc est non uinci: ut caritas non vincatur ab inimicis. Nam uisi sunt sibi uicisse: qui persecuti sunt sanctos. Illi cedebant: illi cedebantur: illi occidebant: illi occidebantur. Quis non putaret illos uincere: illos uinci: Sed quia non uicta est caritas: ideo ungentum descendit in barbam. Attende Stephanum: seuebat in illo caritas: seuebat in eos cum audiret: rogauit pro eis cum lapidaret. Quid enim ait cum audiret: Bura ceruice et incircuciso corde et auribus: uos semper restitistis spiritu sancto. Vide barbam: nunquid adulauit: Nunquid timuit: Illi cum audiret ista que in illo dicebantur: seuebat: Quasi seuebat enim Stephanus: seuebat ore: corde diligebat: et non est uicta ipsa caritas in eo. Nam illi abhorrentes a uerbo: tanquam tenebre fugientes a lumine: ad lapides currere: ceperunt Stephanum lapidare. Sic antea Stephani uerba lapidabant illos: sic postea lapides eorum Stephanum. Quod debuit plus irasci Stephanus quam lapidabat: aut quando audiebatur: Ecce mitis factus est cum lapidaret: et seuebat cum audiret. Quare seuebat cum audiret: Quia mutare uolebat eos a quibus audiebat. Ueniens in se lapidibus non uicta est caritas: quia ungentum a capite in barbam descenderat: et audierat ab ipso capite: Diligite inimicos uestros: et orate pro eis qui uos persequuntur: Audierat ab ipso capite pedere in cruce et dicere: Pater ignosce illis: quia nesciunt quid faciunt. Eodem modo ergo ungentum a capite descenderat in barbam: quia et ille cum lapidaret fixo genu ait: Domine ne statuas illis hoc peccatum. Ergo ille tanquam barba erat. Multi enim fortes erant: et multas persecutiones passi sunt: Sed si neque a barba descenderet ungentum: modo monasteria non haberemus. Sed quia descendit et in oram uestimenti. sic enim ait: quod descendit in oram uestimenti eius: secuta est ecclesia de ueste domini peperit monasteria. Nam uestis sacerdotalis ecclesiam significat. Ipsa est uestis de qua dicit apostolus: Ut exhiberet sibi gloriosam ecclesiam: non habentem maculam neque rugam. Adudatur

vt nō habeat maculam: extēdit vt non ha-
beat rugā. **Ubi eā extēdit fullo:** nisi in lig-
no: **Videm⁹** quotidie a fullonib⁹ tunicas
quodāmodo crucifigi: **Crucifigūt** vt rugam
nō habeāt. **Quid ḡ ora vestimēti:** Fratres
mei i orā vestimenti: qđ accepturi sumuse
Ora finis vestimenti est. **Quid accepturi**
sum⁹ in fine vestimēti: **An** qz in fine tporū
habitura erat ecclesia fratres habitātes in
vnū: **An** in ora pfectōem intelligimus: qz
in ora vestimentū pfecti: **Et** illi pfecti qđ nō
rūt habitare in vnū: illi pfecti qui legē im-
plent. **Quō** autē impletur lex christi ab eis
qui habitant fratres in vnū: **Audi** aplm:
Inuicē onera vestra portate: et sic implebi-
tis legē christi. **Hec** ē ora vestimēti. **Quo**
modo fratres mei intelligim⁹: quā oram di-
cat: quo potuit descendere vngentū: **Non**
puto qđ oram vestimenti in lateribus vo-
luit intelligi. **Sūt** enī ore in laterib⁹: sed a
barba descendere vngentum ad oram po-
tuit que i capite ē: vbi apitur capitū. **Ta-**
les sunt qui habitāt in vnū: vt quō p oras
istas intrat caput hoīs vt vestiat se: sic per
cōcordiā fraternā christ⁹ intrat: qđ est caput
nostr⁹ vt vestiat et hereat illi ecclesia. **Quid**
aliud dicit. **Sicut** ros hermo qui de-
scēdit sup mōtem syon. **Hoc** voluit
intelligi fratres mei: gratia dei esse qđ fra-
tres habitāt in vnū: nō ex suis viribus: nō
ex suis meritis: sed ex illi⁹ dono: sed ex illi⁹
gratia: sicut ros de celo. **Non** enī terra sibi
pluit: aut non quicquid genuerit arefcit: nisi
pluuia desup descēdat: **Dicit** qđā loco in
psalmo: **Pluuia** volūtariā segregās de
hereditati tue. **Quare** dixit volūtariā:
Quia nō merit⁹ nostris: sed illi⁹ volūtate.
Quid enī boni meruim⁹ pctōres: **Quid**
boni meruimus iniq: **Et** Adā Adā: et sup
Adam multa pctā nascūt: **Quisq̄s** nascit
Adā nascitur: dānat⁹ de dānato: et addi-
dit male viuēdo sup Adam. **Quid** enī bo-
ni meruit Adā: **Et** tamē misericors ama-
uit: et spōsus dilexit nō pulchrā: sed vt fa-
ceret pulchrā. **Ergo** gratiā dei dixit ro-
rem hermon. **Sed** hermo qđ sit nosse dete-
tis: **Mōns** est qđam longe disiunctus ab
hierusalē: id est a syon. **Itaqz** mirum est qđ
sic ait: **Sicut** ros hermo qui descēdit sup
montē syon: cum mōs hermo lōge sit dis-
iunctus ab hierusalē: **Nā** trās iordanem
esse dicit. **Ergo** aliquid interpretatione her-
mon queram⁹. **Romē** enī hebreū est: et ha-
bemus interpretatiōem ab eis qui illā ling-

Alia lfa.
I in.

uam nouerūt. **Hermō** interpretari dicit lu-
men exaltatū: **Christo** ergo ros: **Nā** nul-
lum lumen exaltatū est nisi christus. **Quō**
exaltatū est: **Primo** in cruce: postea in ce-
lo. **Exaltatus** in cruce cū humiliaret: sed
hūliatio illius nō potuit nisi alta esse. **Ho-**
minis dispēlatio min⁹, minusqz fiebat que
significabat in **Johāne**: dei dispensatio in
domino nostro **Jesu** christo crescebat: qđ
et natalibus eoz ostēditur. **Nā** ille natus
est sicut tradit ecclesia octauo kalēdas **Ju-**
lias: cū tā incipiūt minui dies: dñs autē na-
tus ē octauo kalēdas **Januarias**: qñ iam
dies incipiūt crescere. **Audi** ipm **Johan-**
nem pfitētē: **Nā** oportet crescere: me autē
minui. **Et** passiones ipsoz hoc indicant.
Dñs in cruce exaltatus ē: ille celo capite
diminut⁹ ē. **Ergo** lumē exaltatū christus:
inde est ros hermo. **Sed** qđcūqz vultus ha-
bitare in vnū: optate rorem istū: cōpluimi-
ni inde: **Alioqñ** non poteritis tenere qđ p-
fitemini: nec profiteri audere poteritis:
nisi ille intonuerit: nec pmanere poteritis:
nisi eius sagina nō desit vobis. **Ipa** enī sa-
gina descēdit sup montē syō. **Jam** mōtes
syon magni in syon. **Quid** ē syon: **Eccle-**
sia. **Et** qui ibi sūt mōtes: **Magni**. **Quos**
significāt mōtes: hos significat barba: hos
significat ora vestimēti. **Barba** nō itelligi-
tur nisi in pfecti. **Nō** ergo habitat in vnū:
nisi in qbus pfecta fuerut caritas christi.
Nam in quibus non est perfecta caritas
christi: et cū in vno sūt: nō in vnū habitāt.
Ergo si sūt: odiosi sūt: molesti sūt: turbulē-
ti sūt: anxietate sua turbāt ceteros: et que-
rūt quid de illis dicāt: quō in iūctura inq̄-
tū iumētum nō solū nō trahit: sed et frāgit
calcib⁹ quod iūctū est. **Si** autē habet roem
hermon qui dñdit sup montem syon: quie-
tus est: placatus: humilis. tolerās: p mur-
mure pccem fundens. **Nam** murmurato-
res omnes magnifice descripti sūt quodā
loco scripturarū. **Precordia** fatui sicut ro-
ta carri. **Quid** est pccordia fatui sicut rota
carris: **Fenum** portat et murmurat. **Nō** enī
pōt rota carri qescere a murmure. **Sic** sūt
multi fratres: nō habitāt i vnū nisi corpe.
Sed qui sūt qui habitāt in vnū: **Illi** de q-
bus dictum est: **Et** erat illis aīa vna: et cor
vnum in deū: **Et** nemo dicebat aliquid su-
um esse: sed erant illis oīa p̄munia. **Desig-**
nati sūt: descripti sūt: qui p̄tineāt ad bar-
bam: qui p̄tineāt ad orā vestimēti: qui nu-
merētur inter montes syon: et si sūt ibi alij

murmuratores: meminerint dicti domini: vnus assumet: et vn° relinqtur. **Quoniam** ibi mandauit dñs benedictione: Ubi madauit? In fratribus qui habitāt in vnū: Ibi pcepit bñdictionē: ibi benedicūt dñm q̄ habitāt cōcorditer. Nā in discordia non bñdicis dñm: sine causa dicitis: qz lingua tua sonat bñdictionē domini si corde nō dices. Ore benedicis: et corde maledicis: Ore suo benedicebāt: z corde suo maledicebāt. Nūq̄d verba nostra sūt: Significati sunt qdā: Benedicis dñm cū oras: z sequeris in p̄ce tua: z maledicis inimico tuo. Hoc ē quod audisti ab ipso dño: diligite inimicos vestros. Si aut facias vt diligas inimicū tuū z ores p̄ eo: ibi madauit dñs bñdictionē suā. Ibi habebis: **Vitam in seculū.** Id est in eternū. Multi enī amātes vitam istā: maledicūt inimicis suis. Pro qua re: nisi pro ista vita: nisi p̄ comodis secularib⁹: Ubi te angustauit inimicus tuus: vt cogaris maledicere: In terra angustatus es: migra: habitata in celo. Quō inq̄s habito in celo hō carne indutus: carni deditus: Corde p̄cede: vt p̄sequaris corpe. Noli surdus audire. Sursū habe cor: et nemo te angustabit in celo. Et ideo bene sequit̄ et alī psalm⁹.

Explicit Tractat⁹ de ps. CXXXII
Incipit Tractat⁹ de ps. CXXXIII
Expositio psalmi.

Alte nunc benedicite dñm: omnes serui dñi. Qui stas i domo dñi: in atrijs domus dei nostri. Quare addidit i atrijs? Atria ampliora spatia domus intelliguntur. Qui stat in atrijs: nō angustat: nō premitur: qdā mō delectat. In latitudine mane et potes diligere inimicū tuū. Quia nō ea diligis: vbi ab inimico angustias patiaris. Quō intelligeris stare in atrijs: Sta in caritate: z stas in atrijs. In caritate latitudo ē. In odio angustia: Audi aplm. Ira z indignatio: tribulatio et angustia in omnem animā hoīs opantis malū. De latitudine autē caritatē quid dicit: Qm̄ caritas dei diffusa ē in cordibus nostris: p̄ spiritū sanctū qui dat⁹ est nobis. Ubi audis diffusionē: itellige latitudinē. Ubi audis latitudinē: itellige atria dñi: z habebis veram benedictionē dñi: qm̄ non maledicis inimicis. Alloq̄tur enī sp̄s eos qui patiuntur tribulationē vt glorient̄ in tribulationib⁹ z dicit eis. Ecce nūc benedicite dominū oēs serui dñi. Quid ē: ecce nūc: In

hoc tpe. Nā post transactas tribulationē manifestū est: qz benedictionē dñi vacabimus. Et dictū ē: Beati q̄ habitāt in domo tua: in secula seculorū laudabūt te. Qui tūc benedicturi sunt sine defectu: hic inci piūt benedicere dñm. Sic in tribulationibus: in tēptationib⁹: in molestijs: inter aduersitates seculi: inter insidias inimici: inter fraudes et impet⁹ diaboli: hoc est: Ecce nūc benedicite dñm oēs serui dñi. Qui stas in domo dñi. Quid ē q̄ stas: Qui pseueratis: quia dictū ē de quodā qui archangel⁹ fuit z i veritate nō stetit: Et dictū est de amico sp̄si: Amicus sp̄si aut stat z audit eū: z gaudio gaudet p̄ vocē sp̄si. Ergo qui stas in dño dñi in atrijs dom⁹ dei nostri. **In noctib⁹ extollite manus vestras in sancta: et bñdicite dñm.** Facile est benedicere in diebus. Quid est in dieb⁹: In reb⁹ p̄sp̄eris. Nox enī tristis res est: dies res est leta. Qm̄ tibi bene est: bñdicis dñm: qm̄ filiū desideras z nascitur benedicis dñm. Liberata est vxor tua a piculo p̄ benedicis dñm: Egrotabat fili⁹: liberaf: benedicis dñm. Egrotabat filius: forte q̄sisti mathematicū: sortile gum: forte nō de lingua: s; de morib⁹ tuis exijt maledictio in dñm: exijt de morib⁹ z d vita tua. Noli gloriari qz lingua bñdicis: si vita maledicis. Quō inq̄s vita maledico: Quia attēdit vita tua: z dicitur: Ecce christianus: ecce q̄les sūt christiani. Blasphemaf p̄pter te christ⁹. Ecce cū vita tua maledicat: qd̄ p̄dest qd̄ lingua tua benedixit: Benedicite ergo dñm. Qm̄: In noctibus: Qm̄ benedixit Job: q̄ tristis nox erat. Ablata sūt oīa que possidebant: Ablatis filijs quib⁹ seruabant: q̄ tristis nox. S; videam⁹ si nō in noctib⁹ bñdicat. Bomin⁹ dedit: dñs abstulit: sicut dño placuit ita factū est: sit nomē dñi benedictum. Q̄ nox atrox: Percussus vulnere a capite vsq̄ ad pedes: putrefact⁹ liquecebat in se. Tunc enim Eua ausa est eū tēptare: Sic aliquid in deū tuū et morere. Audi benedicentem in noctibus. Locuta es inq̄t quasi vna ex insipientib⁹ mulierib⁹. Si bona suscepimus de manu dñi: mala quare nō toleramus: Ecce quid est in noctib⁹ extollite manus vestras in sancta et bñdicite dominū. Quid dixit Job: Locuta es tanq̄ vna ex insipientibus mulieribus. Adā putris repulit Eua tanq̄ dices: Sufficit q̄ p̄pter te mortalis effectus sum: Valueras

Alia lfa.
 t illic

Alia lfa.
 t et.
 t vsq̄.

Alia lfa.
 t domino.

Alia lfa.
 t dño.